

DARIO FO NIEUWS

Zingend het jaar 2009 door van kern tot kern

OPERA VAN KWINTSHEUL

De Helden van 't Hoogie

Opera over twee broers, gespeeld door twee broers

De Helden van 't Hoogie, dat zijn in deze Heulse opera de broers Torre en Leen, die samenleven met hun oude moeder. Overdag werken ze op de sociale werkplaats. Elke dag worden ze opgehaald met het busje. Als hun moeder en rots in hun bestaan overlijdt is de verwarring groot. Hoe nu verder? Hoe vaak moet je je wassen en wie zorgt ervoor dat het lekkende dak gerepareerd wordt? Waarom laat Torre zijn broer Leen 's avonds alleen? Wat voert hij in zijn schild? Torre komt met een verrassende oplossing die uitmondt in jaloezie en spanning tussen de twee broers.

De Heulse broers Koos en Paul

Een bijzonder stuk. De twee hoofdrolvertoelers spelen niet alleen broers, maar zijn dat ook in het dagelijkse leven, namelijk Koos en Paul Sekrève. Samen met je broer spelen in Kwintsheul voelt voor hen wel heel vertrouwd. Beiden zijn opgegroeid in Kwintsheul en Koos is nu de enige van het oorspronkelijke gezin met acht kinderen die er nog steeds woont.

De Heulse broers Leen en Torre

De personages die Koos en Paul in deze opera spelen, zijn losjes gebaseerd op de Heulse broers Leen en Torre (Dorus), die in een vergelijkbare situatie verkeerden. Deze mannen bleven in het huis van hun moeder wonen na haar overlijden. Vooral Koos is gefascineerd door deze broers, die werkelijk in Kwintsheul hebben geleefd maar inmiddels allebei overleden zijn. Hij is over hen 'op verhaal gekomen' bij enkele Heulenaars die hen gekend hebben. 'Misschien kan ik er wel iets van gebruiken bij het acteren', aldus Koos.

OPERA VAN MAASDIJK

Juffrouw Kachel - opera voor de hele familie

Een familieopera op 8, 9 en 10 oktober in Maasdijk. Kinderen staan centraal in deze opera omdat Maasdijk in Westland de kern is met in verhouding de meeste kinderen onder de twaalf jaar.

1955. Een school in de Maasdijk. Kinderen van alle leeftijden in een klas. Voor de klas staat Juffrouw Kachel. Ze slaat op twee manieren. De eerste manier is met haar knokkels. Ze heeft een ring met een steen aan een vinger en als ze slaat komt die ring hard tegen je aan, in het midden van je bovenarm. Ze gaat naast je staan, wacht even en slaat dan. Ze slaat iedereen. Ze heeft geen lievelingetjes. Zelfs de volwassenen in Maasdijk durven haar niet aan te pakken. Juffrouw Kachel is simpelweg een van die nare dingen in het leven waar je niet omheen kunt, die je niet kunt veranderen, maar gewoon moet slikken...

Toon Tellegen en anekdotes uit Maasdijk

Het verhaal is grofweg gebaseerd op twee bronnen. Ten eerste is er het kinderboek 'Juffrouw Kachel' van Toon Tellegen uit 1991. De andere verhaalbron zijn inwoners van Maasdijk zelf. Enkele anekdotes uit hun schooltijd zijn gebruikt voor deze opera, die zeker

voor kinderen maar ook voor de hele familie herkenbaar en vermakelijk is. Roger Hendriks is verantwoordelijk voor de teksten, Eric van der Wurff - ook bekend van de kindermusical Alfred Jodocus Kwak - componeerde de muziek. Eugene, Karel, Sjaantje en Francine zijn leerlingen van juffrouw Kachel. Is er een reden waarom ze haar leerlingen slaat en zal het ooit ophouden? Maar Eugene lijkt een manier gevonden te hebben om te ontsnappen aan de klappen van de juf.

Basisscholen

Naast ouderen die de rollen van de vaders en moeders, de dokter en natuurlijk juffrouw Kachel spelen is dit vooral een opera waar kinderen in de spotlights staan. Daarom worden alle basisscholen in Westland uitgenodigd om te komen kijken. Kinderen uit Maasdijk en leerlingen van theaterschool Koperen Kees spelen en zingen mee. Een stuk voor, door en over kinderen dus. Kinderen die zich alleen en onbegrepen voelen, kinderen met pijn en verdriet, kinderen die verliefd zijn, kinderen die fantaseren over wraak en nog veel meer.

Hal van Beekenkamp Beheer wordt operahuis in Maasdijk.

Directeur An Beekenkamp reageerde meteen heel enthousiast toen Dario Fo haar benaderde voor medewerking aan de opera voor kinderen in Maasdijk. Zij stelde spontaan ruimte beschikbaar en drie van haar medewerkers, Henriëtte Veth, Rik van der Have en Rob van der Helm, namen plaats in de werkgroep voor de opera van Maasdijk. Een van de hallen zal worden omgebouwd tot operahuis met de klas van Juffrouw Kachel waar de kinderen bibberen onder haar regiem.

Iedere maand een nieuwe opera...

Om het vijfjarig bestaan van de gemeente Westland te vieren heeft elk van de elf kernen in 2009 een eigen kernopera, elke maand in een andere kern. Inmiddels hebben Heenweg, Naaldwijk, 's-Gravenzande, Honselersdijk, Poeldijk, Monster, Ter Heijde en Wateringen dit operafestijn gehad.

In de afgelopen acht maanden genoten duizenden bezoekers van opera's die door honderden spelers en tientallen vrijwilligers werden gerealiseerd. Ook werken vele Westlanders in werkgroepen keihard mee aan het succes van de opera in hun kern. Lees de middenpagina's van deze editie over hun betrokkenheid en ervaringen.

Opera in Kwintsheul

Helden van 't Hoogie

17*-19-20-23-24 september 2009

Opera in Maasdijk

Juffrouw Kachel

8, 9 en 10 oktober 2009

Opera in De Lier

Vuur en vlam *werktitel*

19* | 20 | 21 november 2009

Kaartverkoop

Kaarten € 15,-

* Try-outs € 10,-

Dario Fo, ondernemers in de kunst

Voorstraat 88, Poeldijk

Tel 0174 244455

buiten kantooruren: 06 - 23788835

info@dariofo.nl

Zie www.11kernenopera.nl voor kaartverkoopadressen in de dorpskernen.

The Wall

van Pink Floyd uitgevoerd door Dario Fo, zal deel uitmaken van het drie-daagse programma van het Wollebrandconcert in september 2010 ter gelegenheid van het eerste lustrum van de Wollebrandconcerten.

In december komen de hoogtepunten uit alle 11kernenopera's in één voorstelling terug!!

Colofon

Uitgave, redactie

en vormgeving:

Dario Fo, ondernemers in de kunst

Voorstraat 88, 2685 EP Poeldijk

tel 0174 244455

info@dariofo.nl

www.dariofo.nl

Fotografie:

E. Barendse & Fotostudio G.J. Vlekke

Drukwerk

Drukkerij Riezebos

Bezorging

Broosverspreidingen

tel. 0174-514508

Verspreidingsgebied

Westland en Midden-Delfland

Oplage

52.000

september 2009

Westlanders slaan handen

11 nieuwe opera's, in 11 kernen in 11 maanden, hoe realiseer je dat?

Acht maanden geleden ging de 11 kernenopera westland feestelijk van start. Om precies te zijn was 18 januari de dag waarop burgemeester Sjaak van der Tak het startschot gaf voor dit unieke project van Dario Fo. Elke kern krijgt zijn eigen opera, waarvoor de kern zelf de speciale inspiratiebron vormt. Met deze elf opera's viert Westland het vijfjarig lustrum van 11 kernen, verenigd in één gemeente, terwijl elke kern ook even kan stilstaan bij de eigenheid van de kern.

In zijn toespraak geeft de burgemeester die middag aan dat het college de 11 kernenopera westland als de uitgelezen kans ziet om 5 jaar Westland te vieren. 'De opera's zullen ons herinneren aan elf kernen die vijf jaar samen zijn en draagt tegelijkertijd bij aan de versterking van het ultieme Westlandgevoel, waamee we gezamenlijk grote dingen tot stand kunnen en moeten brengen. De 11 kernenopera zien wij dan ook als een krachtig middel om toe te werken naar **Westland als sociale, ondernemende gemeente met allure**. Dat is immers het centrale idee van de notitie *Mijn Westland, ons Westland 2020*.'

11 nieuwe opera's, in 11 kernen in 11 maanden, hoe realiseer je dat? Net als bij andere projecten werd ook nu de bevolking uitgenodigd om mee te doen: als zanger/acteur en als vrijwilliger voor het vele werk dat verzet moet worden aan kostuums, decors, publieksbegeleiding etc. Maar er is meer nodig en dat is draagvlak en hulp bij de organisatie. Want in elke kern zijn tijdelijk faciliteiten nodig: kaartverkooppunten, een locatie, parkeergelegenheid, en goodwill als er een halve week een tribune voor je deur staat. En natuurlijk promotie voor de eigen opera in de eigen kern en daarbuiten.

Onmisbare schakels in de keten zijn de werkgroepen die in alle kernen zijn samengesteld. De leden regelen zaken, denken mee, dragen oplossingen aan en zijn de ambassadeurs voor de opera in de eigen kern. Welke rol hebben de werkgroepen, wat zijn de ervaringen van de groepen waar de opera al achter de rug is, wat zijn de plannen en misschien de hoofdbreken van de werkgroepen waar de opera nog moet plaatsvinden? Waarom doet iemand mee, wat maakt trots?

Ondernemend

Voor alle partijen in het 11 kernenopera-project geldt dat ze het predikaat 'ondernemend' op een bijzondere manier waarmaken. En dan gaat het over ambitie en durven gaan voor resultaat. De win-win situaties opzoeken ook. Voor Dario Fo is de hele opera-operatie weliswaar een mega onderneming maar wij zouden het niet waarmaken zonder de ondernemingslust van alle anderen die hun schouders onder dit lustrumproject van Westland zetten: de gemeente Westland, werkgroepen, vrijwilligers, spelers, bevlogen ondernemers. Een illustratie hiervan is de wijze waarop de opera 'Kinderzegen' aan een groot podium en een groot orkest kwam.

ABC-hal wordt theaterhal

Eind 2008 kwam Herwi Rijdsdijk, directeur ABC Westland Beheer, bij Dario Fo met de vraag: 'Kunnen jullie bij ons 10-jarig jubileum voor een mooi evenement zorgen?' Het antwoord was: 'Nee, maar als jij een ruimte hebt voor onze Poeldijkse 11 kernenopera, hebben we een deal: wij een hal, jij een bijzonder evenement!' Herwi kende de musical Kromme Jongens, maar ja, opera... Toch zag hij de winst voor beiden en nam zitting in de werkgroep Poeldijk.

Gaandeweg werden de twee draaiboeken - die van de opera en die van de open dag van ABC Westland - in elkaar gevoegd. Bovendien werd het enthousiasme van Herwi met de dag groter. 'Kinderzegen werd echt 'mijn opera' waarvoor ik een groot orkest op de been wilde brengen. En dat kwam er, dankzij de medewerking van vele bedrijven op het terrein. Deze drie avonden opera in combinatie met onze geslaagde jubileumdag noem ik echt een bijzonder staaltje van ondernemende samenwerking.'

'Openluchtige' vissersopera

Geert Pakvis van 'De Viskeet' ging met mooie herinneringen aan een eerdere voorstelling in de werkgroep van Ter Heijde zitten. 'In 1996 speelde een groep verstandelijk gehandicapten op mijn terras het stuk Op Hoop van Zegen. Dat was super, ik had tranen van het lachen, zo aandoenlijk als dat was. Omdat ik eigenlijk iedereen in het dorp ken is het ook handig om bij de voorbereiding van deze 11 kernenopera te zitten. De opera-avond moet natuurlijk ook gezellig zijn en ik werk daar graag aan mee door vooraf een speciaal 'Kapiteinsdiner' te verzorgen en de drankvoorziening te doen.'

Lierse opera bij Priva

'Omdat de Lierse opera over 'het familiebedrijf' gaat en wij dit jaar 50 jaar bestaan, is Dario Fo van harte welkom bij Priva', aldus Meiny Prins, directeur Priva en Zakenvrouw van het Jaar 2009. Als ondernemer spreekt het 11 kernenoperaproject haar bijzonder aan als het gaat om betrokkenheid creëren, risico's durven nemen en een hoge productiesnelheid. 'Waar maak je dat nou mee, elf opera's in elf maanden en dan met de kwaliteit die wordt geleverd! Ik vind dat moedig en professioneel, dus ik wilde het initiatief graag ondersteunen. Er zijn veel overeenkomsten tussen Dario Fo en Priva. Bij beiden staan groei en talentontwikkeling hoog in het vaandel en beiden zoeken naar verbinding tussen sectoren, tussen bedrijven, tussen mensen. Ondernemen doe je nooit alleen!'

Krachtenbundeling

Dario Fo huldigt het principe dat kunst mensen verbindt. Daarom wordt geprobeerd in elke kern veel inwoners te betrekken bij de opera's. Bijvoorbeeld door zitting te nemen in de werkgroep of als vrijwilliger op een of andere manier mee te werken. En natuurlijk door mensen te verleiden mee te spelen in de productie.

Glansrol voor cliënten Nederhof

Zo zien we in de opera Paleisgeheimen dat ruim 30 mensen met een verstandelijke beperking een bonte stoet handelsreizigers en artiesten vormen die met bokkenwagens door de poort van de Nederhof komen. De spil in de samenwerking met de Nederhof was Renate van der Giessen, zelf daar werkzaam en lid van de werkgroep. Die groep stond tijdens de voorbereidingen geregeld voor verrassingen, veranderingen volgden elkaar wekelijks op. Renate geeft toe dat iedereen er wel in bleef geloven maar wel eens moest slikken. 'Bij de generale repetitie ging het er zo chaotisch aan toe, dat cliënten helemaal van slag raakten. Maar bij de mensen van Dario Fo was geen spoor van spanning of chaos, meer een houding van *dit is gewoon het proces dat tot iets verrassend moois leidt*. Onze cliënten deden het fantastisch kregen steeds een daverend applaus en straalden van plezier en trots.'

Op de foto's: Nicole, Sunny en René in de Opera Paleisgeheimen in Honselerdijk

Fanfare-orkest Pius X in 'Kinderzegen'

Net als in Honselersdijk wordt per opera steeds bezien of een bepaalde doelgroep - een club, vereniging, school, koor, werknemers van een bedrijf - een rol kan spelen.

Zo speelde in de opera Kinderzegen fanfare-orkest Pius X een komische scène van een orkestrepetitie in 1947. De 25 muzikanten die per avond aanwezig waren, droegen daarbij ook de uniformen uit die tijd.

Fanfarecoördinator Peter van der Knaap: 'Het was voor ons wel even wennen om te spelen en tegelijk te acteren. Daar kwam nog bij dat Dario Fo voor elke opera maar een korte voorbereidingstijd heeft en dat vroeg van ons muzikanten de nodige tijd en flexibiliteit. Al met al heeft iedereen het toch erg leuk gevonden om mee te werken. Bovendien kregen we van vele mensen uit het publiek en van de organisatie van Dario Fo zeer positieve reacties. Voor ons was het een bijzondere ervaring en we zijn blij dat we als Pius X een bijdrage hebben mogen leveren aan een mooi stukje nostalgie, waarvan 2500 mensen met volle teugen hebben genoten.'

Prachtig voorbeeld gemeenschapskunst

De Heer Hildebrand, docent Theaterwetenschap aan de universiteit van Utrecht, bezocht Kinderzegen en noemde dat een indrukwekkend gebeuren, zowel organisatorisch als artistiek. 'Ongelooflijk dat Dario Fo in drie weken een opera op de planken wist te brengen waaraan meer dan 200 mensen, jong en oud, uit Poeldijk en omstreken deelnamen. De opera bood sommigen herkenning, voor anderen was het een spectaculaire vertoning die ergens over ging. Voor iedereen was het bovenal een prachtig voorbeeld van geëngageerde gemeenschapskunst.'

ineen VOOR 11 kernopera's

Heijdse Vismaatjes in 'Harde Handen'

Een opera over het harde vissersbestaan, daarin mag het Heijdse Vismaatjeskoor niet ontbreken. Daarom is het koor bij de eerste ideeën over de opera gepolst voor medewerking daaraan. 'Wij zingen altijd over de zee en het vissersbestaan dus wij vinden het ontzettend leuk dat Dario Fo onze medewerking heeft gevraagd', aldus Mary Oosterveer, de voorzitter van het koor. Niet alleen Westland maar ook ons koor bestaat in 2009 vijf jaar en daarom was er groot enthousiasme onder de koorleden om hieraan mee te doen. Het is wel heel ander repertoire, maar daarom ook een mooie uitdaging.'

Allure

Elke opera moet een voorstelling worden met allure. Soms heeft de lokatie zelf al iets bijzonders – het sobere kerkje in Heenweg, de feëriekke tuin van de Nederhof, de intieme ruimte van de Sonnehoeck in Kwintshoul – maar de ruimte krijgt ook stijl dankzij alles wat er mogelijk wordt gemaakt: een passende tribune, een imposant decor en faciliteiten voor cast en bezoekers. Voor het creëren van voorstellingen met allure krijgt Dario Fo steeds zeer enthousiaste medewerking van betrokkenen, van de kosteres Henny van Geest in Heenweg tot Beekenkamp Beheer in Maasdijk.

Baljuw in een paardenbak

Toen Sylvia van der Meer, de eigenaresse van de manege in Naaldwijk, goed begrepen had wat er allemaal bij kwam kijken, schrok ze wel even. 'We beseften op een goed moment dat we ons bedrijf een weekje voor een deel stil moesten leggen en we hadden ook nog de medewerking van iedereen nodig die hier

zijn paard heeft gestald. Maar ik was zo overdonderd door de opera van Heenweg dat ik er per se voor wilde gaan om de Beul van een Baljuw hier te hebben. En hoewel het behoorlijk koude avonden waren hebben we toch de bezoekers in een partytent buiten voorzien van drankjes. Dat maakt de avond compleet toch?'

Na afloop waren Sylvia en Patrick wel een beetje perplex: 'We dachten echt van te voren: wat moet dat worden en komt alles wel volgens plan voor elkaar? Toch was de trainingsbak opeens een theater en was het drie avonden feest. Na de zaterdagavondvoorstelling is de halve nacht nog opgeruimd en het is niet te geloven maar zondagochtend om 8 uur liepen de paarden er al weer, precies volgens afspraak! Een onvergetelijke ervaring met opera, met Dario Fo en iedereen die de schouders eronder heeft gezet!'

Sonnehoeck: intieme opera + workshops

Dario Fo ging voor Kwintshoul op zoek naar een unieke locatie in die kern. De keus viel op de historische druivenkwekerij 'Sonnehoeck'. Volgens de werkgroepsleden Anne van Steekelenburg en Mart van Marrewijk is dit monumentale pand met zijn Westlandse druivenkassen echt een plek met allure. In een van die kassen zal de opera een aantal maal gespeeld worden, door een kleine cast en voor een kleine groep publiek. Anne is ervan overtuigd dat de Heulse inwoners net zo warm zullen lopen voor deze uitvoering als voor het operalint.

Over het extra evenement in de vorm van workshops zang, slagwerk en lezingen in de Andreaskerk is de koster, Nico Stijger, zeer enthousiast. 'Dankzij het operalint is de gedachte opgekomen om de kerk vaker voor andere doeleinden te benutten. Dat het nu samenhangt met de 11kernopera juich ik echt toe.'

Zwoel Carmenlint in idyllische tuin

Toen de rockopera The Wall onverhoopt niet door kon gaan op Waterpop had Dario Fo vier weken om een alternatief te realiseren. Dat werd een voorstelling met een serie hoogtepunten uit Carmen en Theo en Lidwien Luiten uit Wateringen stelden zonder aarzeling hun unieke stadstuin hiervoor ter beschikking. 'We hadden vorig jaar erg genoten van het operalint Heenweg en we waren ervan overtuigd dat onze hof, in volle zomerse pracht, nu de perfecte ambiance voor dit operalint Carmen kon zijn. Terugkijkend hebben we er zelf dubbel plezier van gehad: we hadden de gelegenheid in onze tuin tien maal deze intieme, sprankelende voorstelling mee te maken en we zagen hoe elke groep bezoekers daar telkens intens van genoot.'

Spirit

In elke kern zijn werkgroepen gevormd van vier tot zes bewoners uit de kern, aangevuld met een teamlid van Dario Fo. Het betekent de nodige vergaderingen: hoe promoten we de opera, wie zorgt voor kaartverkoop in de kern, welke locatie is geschikt, en praktische zaken als parkeren, buurtbewoners informeren over mogelijke overlast, de catering regelen. Wat geeft deze mensen de spirit om zich hiervoor in te zetten?

Heenweg

Anneke vd Arend: 'Toen ik in november 2008 de vraag kreeg of ik wilde meewerken in de werkgroep was mijn reactie: "Wat Leuk! Ze komen weer terug! We hadden immers eer-

der het operalint Heenweg gehad, waarvoor ik ook in de werkgroep had gezeten. Dat onze kern zo'n bijzondere opera kreeg, nu met meer mensen uit de buurtschap, daarvoor wilde ik me graag inzetten en dat geldt voor alle leden van de werkgroep.'

's-Gravenzande

Henriette Boers nam in deze plaats het voorzitterschap op zich van de werkgroep. 'Wij zagen de opera over het Drieluik als onze opera en vonden het echt onze taak om naast organisatorische zaken ook vooral het dorp enthousiast te maken voor het project. We voelden ons er zeer betrokken bij en wilden dat de opera voor onze kern een succes werd. Natuurlijk werd mijn ambitie nog versterkt omdat ik zelf meezong.'

Nog meer bedrijvigheid

Promotie, kaartverkoop en vergunningen, de EHBO-assistentie, het hoort allemaal bij een kernopera, elke maand weer. De drie 'historische opera's' gaven inspiratie tot het houden van lezingen rond deze opera's. Allemaal bedrijvigheid waarvoor velen buiten de werkgroepen zich enthousiast inspinnen.

Promotie in de kernen

Een belangrijke taak van de werkgroepen is de promotie van de opera in hun kern. Ook zijn in elke kern bedrijven of winkels bereid gevonden om kaarten voor de opera te verkopen.

Meer dan alleen opera

Aan drie opera's konden gratis lezingen gekoppeld worden. In Naaldwijk hield P. Vreugdenhil een lezing over Abraham Douglas en de tijdgeest rond 1780. Het was een leerzaam stukje geschiedenis. Ben Assies had zich in het kader van de 's-Gravenzandse opera verdiept in het Drieluik 'Het laatste oordeel'. Hij wees zijn bezoekers op markante symboliek in dit kunstwerk. In het kader van de derde 'historische' opera 'Paleisgeheimen' gaven Irma Thoen en Jolanda Faber in hun lezing een beeld van het hele Hofcomplex en zijn vroegere bewoners.

EHBO-vereniging – paraat bij elke opera

Elke kern levert EHBO-ers die bij de operavoorstellingen van de eigen kern aanwezig zijn. Volgens secretaris Mirjam van der Pol uit Poeldijk zijn de leden altijd enthousiast om assistentie te verlenen bij opvoeringen van Dario Fo. 'Net als bij Carmen en de musical Kromme Jongens valt er voor onze mensen bij een kernopera meer te genieten dan bij een houseparty. Ze kunnen natuurlijk geen topplaats krijgen op de tribune, maar vinden het geweldig leuk om mee te proeven van de uitvoering. En door de goede sfeer om de opera heen voelen zij zich thuis en ervaren ze ook dat hun aanwezigheid gewaardeerd wordt.'

Cultuur moet aansluiten bij beleving van bevolking

'In het rapport 'Recht op cultuur' wordt aangegeven dat Den Haag drie openbare podia in de stad wil plaatsen om zo cultuur bereikbaar te maken voor de hele stad. In dat kader is het goed om eens rond te neuzen bij Dario Fo in Westland, waar met onder meer elf opera's in de kernen ook daadwerkelijk aansluiting is gevonden bij de bevolking.'

Uit: Column van de hoofdredacteur Dennis Mulkins in AD dd 27 juni 2009

Werkgroepen 11 kernopera

Werkgroep Heenweg

Anneke van der Arend
Brigit van der Arend
Henny van Geest
Rien van der Drift

Werkgroep Naaldwijk

Els van den Boogert
Marja Dijkstra
Ans v.d. Ende
Rita Fransen
Jacques van Geest
Sylvia van der Meer

Werkgroep 's-Gravenzande

Lars Boellaard *bestuur Dario Fo*
Henriette Boers
Mieke Hoogeveen
Ronald Hoogenboom
Ank v.d. Meulen
Corné Versteegen

Werkgroep Honselersdijk

Jolanda Faber
Renate van der Giessen
Liesbeth de Groot
Jan van Staalduinen
Dalith Velleman *stagiaire Dario Fo*

Werkgroep Poeldijk

Sjef van Enthoven
Suzanne Kester
Mary Kokxhoorn *bestuur Dario Fo*
Ronald Nadorp
Herwi Rijsdijk
Martin van Tol

Werkgroep Monster

Carla de Bloois
Wim Bom
Nico Meijer

Werkgroep Ter Heijde

Marja van den Burg
Geert Pakvis
Leen Ruygrok
Wilma Ruygrok
Jacqueline van Spronsen
Rien Zeeman

Werkgroep Wateringen

Gee v.d. Bos *The Wall*
Rene van der Horst *The Wall*
Yoka van Veen *The Wall*
Jan van Heijningen *Carmen*
Fons de Letter *Carmen*
Theo en Lidwien Luiten *Carmen*

Werkgroep Kwintshoul

Ien de Brabander
Sandra van Leeuwen
Mart van Marrewijk
Gerda Schoenmaker
Anne van Steekelenburg
Ellie van Steekelenburg
De werkgroep werkt nauw samen met bestuursleden, eigenaars en vrijwilligers van de Sonnehoeck waaronder Hans van den Broek, Geo en Peter van Leeuwen.

Werkgroep Maasdijk

Rik van der Have
Rob van der Helm
Irma van Holsteijn
Mary Kokxhoorn *bestuur Dario Fo*
Rina van Staalduinen
Henriette Veth

Werkgroep De Lier

Eva Hoeks
Tineke Jansen
Leo de Jong
Reinier van der Zande

Ambtelijke werkgroep

Jan Bouma
Robert van der Ende
Dennis Frie
Matthijs Groot
Marieke van der Meer
Karel Zaat
Henk Zwinkels

Organisatieteam Dario Fo

Emi Barendse
Nicole Daniëls
Nancy Daniëls
Flip van der Eijk
Petra van Mil
Ed van Kester *maart t/m juli 2009*

WAT AL GEWEEST IS...

Foto's van de acht opera's die dit jaar al gerealiseerd zijn met reacties van bezoekers op onze 11kernenwebsite. Graag zien we ook uw reactie op de komende drie opera's in het gastenboek op: www.11kernenopera.nl.

Wateringen - aug

'Ik kwam dinsdag als muzik-liefhebber naar de fragmenten van de opera in de tuin van de familie Luiten in Wateringen en ik was overweldigd! Wat mij enorm raakte was de passie waarmee alle artiesten zongen en dansten. Ik was dusdanig onder de indruk dat ik de voorstelling de volgende dag nogmaals heb bezocht!' Martin

Ter Heijde - juli

'Wat hebben wij genoten, het was geweldig om hieraan mee te mogen werken. Wij als Vismaatjes hebben ook hier (net als bij ons) ervaren met nog meer mensen één grote familie te zijn en dat is heel belangrijk. Chapeau voor Dario Fo om dit in zo'n korte tijd voor elkaar te krijgen. Laten wij dit koesteren, al die mensen die met dit stuk cultuur het Westland op de kaart zetten!!!' Jan en Mary Oosterveer

Monster - juni

'Gisteravond de try-out gezien van de 11 kernenopera van Monster. Strijders, monsters, en hoogwerkers spelen een live computerspel, met zang en begeleiding van een geweldige spelende band. Bij de introductie presenteren alle personages zich, de één nog fraaier uitgedost dan de ander. Zelf zit ik niet zo in de games, maar met 5 kinderen thuis heb je toch al een idee wat met een game-opera bedoeld wordt. Vooral de Pokémon-achtige instructies 'aanvallen' en 'verdedigen' waren zeer herkenbaar. Al met al een heel bijzonder spektakel'. Leo Boekestijn

Poeldijk - mei

'Gisteravond hebben mijn moeder (85 jaar, net weduwe geworden) en ik intens genoten van de try-out van Kinderzegen. Het was hartverwarmend, realistisch, poëtisch en tegelijkertijd soms ook heel komisch. Met een lach en een traan, net als het leven zelf. Ook mijn moeder heeft meermalen de pastoor weggestuurd eind jaren '40/begin jaren '50 omdat haar kinderzegen, zoals ze me zei "iets was tussen je vader en mij, kind, en niemand anders!".' Else-Mieke Kool

Honselerdijk - april

'Deze opera vond ik heel bijzonder vanwege het geweldige decor waar ik bijna dagelijks langs loop, maar waar ik nu een beetje anders naar kijk. Al heeft Elisabeth nooit op Honselersdijk gelogeerd, toch is de vraag bij mensen blijven hangen waar de gastenverblijven nu waren. De gesprekken na afloop van de lezing waren ook interessant. Mijn zoonje van 4 kijkt nog elke dag of de bokken er zijn. Hij neemt het mij ook kwalijk dat hij de opera niet heeft mogen zien.' Jolanda Faber

's-Gravenzande - mrt

'Mijn moeder Margriet en ik hebben meegezongen in het koor van de opera 's-Gravenzande. Wij zijn nog steeds aan het nagenieten! Mensen van Dario Fo, onwijs bedankt. Wij hebben natuurlijk maar een klein deel gezien van wat het jullie aan werk, tijd, energie en geduld moet hebben gekost. Hulde en veel waardering hiervoor! Wij vonden het fantastisch om hieraan mee te mogen doen. Op naar de volgende opera! Voor de mensen die twijfelen om deel te nemen: GEWOON DOEN! Het is een hele ervaring en je leert nog mensen kennen ook!' Carina van der Veen

Naaldwijk - februari

'Nu ging het Westlandse feestje, dat je de 11 kernenopera Westland toch gerust mag noemen, echt los. Op het programma stond een volksopera en dat was niks teveel gezegd. Er deed nu met gemak 100 man mee. De lokatie was manege de Hoeve in Naaldwijk met authentieke geuren. Ook nu weer was het een opera met een verhaal. Om kort te gaan, die Baljuw Douglas, dat was me er wel eentje. Maar goed, ook toen al liet het volk zich niet alles gezeggen. Uiteindelijk werd de beste man afgevoerd en leefden ze in Naaldwijk nog lang en gelukkig.' Leo Boekestijn

Heenweg - januari

'Dario Fo heeft me weer een prachtige avond bezorgd. Wat jammer voor de vrijwilligers achter de schermen en de deelnemers dat de kerk niet vol zat. Ik had het elke Westlander gegund om te genieten van cultuur voor en door Westlanders. De kostuums, het decor, 't verhaal en bovenal de zangkwaliteiten hebben me geraakt! Gisteren ben ik direct naar de oefenavond voor 's-Gravenzande gegaan. Het is prachtig als je mag meedoen aan zulke projecten. Er is voor geen enkele Westlander een geldige reden om niet te gaan.' Dick Klinkspoor

www.11kernenopera.nl

